

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně projednal ve veřejném zasedání konaném dne 2. března 2017 **odvolání obžalovaného Stanislava K x x x x x**, nar. xxxxx, xxxxx, trvale bytem xxxxx, proti rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 11. 11. 2016 č. j. 1 T 77/2016-213 a v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Haliny Černé a soudců JUDr. Jaroslava Pálky a Mgr. Petra Hlaviny rozhodl **t a k t o :**

Podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu se napadený rozsudek **z r u š u j e .**

Za splnění podmínek uvedených v § 259 odst. 3 trestního řádu se nově rozhoduje tak, že obžalovaný

Stanislav K xxxxx ,

nar. xxxxx, xxxxx, trvale bytem xxxxx,

s e u z n á v á v i n n ý m , ž e

nejméně od blíže neurčené doby v roce 2013 do 13. října 2015 především v Třebíči, v době, kdy mu byl nezletilý svěřen do péče a v době, kdy byla stanovena střídavá péče obou rodičů, psychicky týral svého syna, nezletilého Sxxxxx Kxxxxx, nar. xxxxx, kdy nezletilého zatěžoval dlouhodobým rodičovským konfliktem, vědomě se synem manipuloval proti jeho matce, detailně se synem probíral pokyny, co má v konkrétních situacích dělat a říkat,

vytvářel stresující prostředí nezletilému, vyvolával u něho negativní pocit k matce, čímž znemožňoval jeho řádný kontakt s matkou a styk s ní,

snažil se o vyřazení matky ze života nezletilého, čímž u nezletilého vznikl syndrom odcizeného rodiče a syndrom týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte,

t e d y týral osobu, která je v jeho péči, způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví a takový čin páchal po delší dobu.

T í m s p á c h a l

zločin týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, odst. 2 písm. b), d) trestního zákoníku

a o b ž a l o v a n é m u s e u k l á d á

za tento zločin a sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 4 trestního zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Třebíči ze dne 24.2.2016 č. j. 1T 155/2015-121, podle § 198 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku **souhrnný trest odnětí svobody v trvání**

3 (tří) r o k ů .

Podle § 81 odst. 1, § 84, § 85 odst. 1 trestního zákoníku se výkon uloženého trestu odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání

2 a ½ (dvou a půl) r o k u

za současného vyslovení dohledu nad obžalovaným.

Podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. d) trestního zákoníku se dále obžalovanému ukládá přiměřená povinnost podrobit se v průběhu dohledu vhodnému programu psychologického poradenství.

Podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku se současně zrušuje výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 24. 2. 2016 č. j. 1T 155/2015-121, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Stanislav Kxxxxx uznán vinným zločinem týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, 2 písm. b), d) trestního zákoníku a tohoto se měl dopustit jednáním spočívajícím v tom, že nejméně od roku 2013 do 13. října 2015 především v Třebíči v době, kdy mu byl nezletilý svěřen do péče a v době, kdy byla stanovena střídavá péče obou rodičů, psychicky týral svého syna nezletilého Sxxxxx Kxxxxx, nar. xxxxx, kdy nezletilého zatěžoval dlouhodobým rodičovským konfliktem, vědomě se synem manipuloval proti jeho matce, detailně se synem probíral pokyny co má v konkrétních situacích dělat a říkat, nedostatečně nezletilého připravoval k předání matce do střídavé péče, znemožňoval kontakt nezletilého s matkou, snažil se o vyřazení matky ze života nezletilého, čímž u nezletilého vznikl syndrom odcizeného rodiče a syndrom týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte.

Za tento a za sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 4 trestního zákoníku z rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 24.2.2016 č. j. 1T 155/2015-121 byl obžalovanému podle § 198 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání tří roků, za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 24.2.2016 č. j. 1T 155/2015-121, jakož i všech rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 81 odst. 1, § 84, § 85 odst. 1 trestního zákoníku byl výkon uloženého trestu odnětí svobody podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2,5 roku s dohledem. Podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. d) trestního zákoníku byla dále obžalovanému uložena přiměřená povinnost podrobit se v průběhu dohledu vhodnému programu psychologického poradenství.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolání, které odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Obžalovaný napadl výrok o vině i trestu, přičemž namítá, že se žalovaného skutku nedopustil a současně namítá částečnou totožnost skutku, která v dané věci byla řešena rozhodnutím Okresního soudu Třebíč ze dne 24. 2. 2016 čj. 1 T 155/2015. Obžalovaný vytýká nalézacímu soudu nesprávné vyhodnocení provedených důkazů zejména v návaznosti na chování nezletilého a jeho matky v dalším průběhu času po sdělení obvinění vůči jeho osobě. Obžalovaný konstatuje, že napadený rozsudek vychází ze znaleckých posudků, které byly zpracovány v této konkrétní trestní věci, dále v trestní věci související a v neposlední řadě i ze znaleckých posudků vypracovaných na základě žádosti příslušných soudů v opatrovnickém řízení. Obžalovaní vyslovili nesouhlas se závěrem soudu, pokud skutkové závěry v této trestní věci opírá o uvedené důkazy. Vytýká nalézacímu soudu, že sice okrajově byly provedeny důkazy, které vinu minimálně zpochybňují, poukazuje na vyjádření základní školy, vyjádření krizového centra, jmenovitě Mgr. Dxxxxx, který jednotlivá vyjádření tohoto centra vypracoval. Obžalovaný dospívá k závěru, že z těchto důkazů nevyplývá, že by rozhodně bylo prokázáno, že by spáchal trestnou činnost, která je mu kladena za vinu, naopak je přesvědčen, že nalézací soud měl z těchto důkazů vycházet, což neučinil, v rozhodnutí je naprosto jednostranně zaměřen na prokazování viny, avšak důkazy, které vinu neprokazují, jsou buď bagatelizovány, nebo není k nim vůbec přihlíženo. Obžalovaný opakuje svoji námitku, že základní škola, kterou nezletilý navštěvuje, nepozorovala, že by byl jakkoliv týrán způsobem, který je mu kladen za vinu, poukazuje na vyjádření základní školy, které je součástí spisové dokumentace. Dále odkazuje na vyjádření krizového centra, která jsou založena ve spise, zejm. pak opatrovnické řízení. Namítá, že rozhodnutí v opatrovnickém řízení, zejména na jeho počátku rozhodoval tentýž soudce, který rozhodl jako předseda trestního senátu. Obžalovaný poukazuje na obsah vyjádření, na které odkazuje, v tom smyslu, že z těchto vyplývá zjištění, že nezletilý syn se za matkou těšil, avšak pouze na víkendy a nechtěl s ní být dlouhodobě. Obžalovaný uzavírá, že pokud by nalézací soud podrobně prostudoval toto vyjádření, musel by dojít k závěru, že vina není v žádném případě jednoznačně prokázána. Toto však neučinil a přistoupil k celé věci jen formalisticky, bez ohledu na subjektivní stránku věci. V této souvislosti poukazuje obžalovaný na zjištění plynoucí z vyjádření krizového centra pro opatrovnické řízení u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 37 Co 200/2016 v tom smyslu, že poté, co se dostal do výlučné výchovy své matky, začal se chovat nezletilý vysloveně nepřátelsky k jeho osobě jako k otci, tak i ke svým prarodičům, což nikdy v minulosti neudělal. Obžalovaný tedy navrhl, aby dokazování odvolací soud doplnil spisem Krajského soudu v Brně sp. zn. 37 Co 200/2016 a také navrhl výslech

pracovníka Krizového centra Brno, Mgr. Dxxxxx. Obžalovaný ve svém odvolání navrhl, aby odvolací soud po doplnění dokazování napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl podle § 226 písm. a), případně písm. b) trestního řádu, event. aby po zrušení rozsudku soudu I. stupně byla věc tomuto vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

Krajský soud v Brně jako soud odvolací podle § 254 odst. 1 trestního řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

S ohledem na obsah podaného odvolání odvolací soud přezkoumal všechny výroky napadeného rozsudku ve smyslu podaného návrhu na doplnění dokazování spisem Krajského soudu v Brně sp. zn. 37 Co 200/2016 a dospěl k následujícím závěrům. Odvolání obžalovaného ve své podstatě směřuje do hodnocení důkazů, s výjimkou návrhu na doplnění dokazování, kdy odvolací soud vyhověl těmto důkazním návrhům z části, a to konstatováním spisu Krajského soudu v Brně sp. zn. 37 Co 200/2016, naopak neztotožnil se s návrhem na provedení výslechu Mgr. Dxxxxx, pracovníka Krizového centra Brno.

Ze spisu Krajského soudu v Brně sp. zn. 37 Co 200/2016 vyplynulo zjištění, že od března 2013 se nezletilý nacházel v péči otce, a to na základě předběžného opatření, později rozsudkem z 19. 12. 2013 byl svěřen do výchovy otce a matce bylo stanoveno výživné, přičemž k odvolání matky došlo ke změně uvedeného rozhodnutí tak, že 25. 11. 2014 Krajský soud v Brně rozhodl o svěřením nezletilého syna do střídavé péče rodičů. V dalším řízení však bylo zjištěno, že nezletilý odmítá střídavou péči akceptovat, k matce nechce odcházet a střídavá péče se proto fakticky nerealizovala, nicméně v rámci zpracovaného znaleckého posudku bylo zjištěno, že střídavá péče se neosvědčila z důvodu masivního a systematického bojkotu otce na tuto formu výchovy. Uvedené závěry vyplývají z rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 37 Co 200/2016-439, kdy krajský soud dospívá k závěru, že v uvedeném období vliv otce na nezletilého byl takový, že zapříčinil momentální velmi nepříznivý psychický stav nezletilého a matka se stala zavrženým rodičem v důsledku extrémně manipulativního chování psychicky nekompenzovaného otce. V průběhu pobytu v krizovém centru bylo zjištěno, že nezletilý jezdil za matkou na víkendy, podle zjištění krajského soudu se vracel již spokojený, krajský soud tedy učinil v citovaném rozsudku závěr, že zavrhování matky ze strany syna tak zřejmě nebylo v takové míře, aby v plném rozsahu naplnilo podstatu syndromu zavrženého rodiče. Dále bylo zjištěno, že v průběhu roku 2016 došlo ke změně situace v tom smyslu, že nezletilý začal odmítat otce, a to minimálně ve stejném rozsahu, jako v předchozím období matku, případně ještě i výrazněji, nicméně bylo zjištěno, že po letních prázdninách v roce 2016 došlo ke změně v chování nezletilého, a to i ve vztahu k obžalovanému jako k otci. Následně krajský soud zjistil, že je vhodné ještě uskutečnit několik asistovaných setkání, během nichž by se nezletilý připravoval na kontakt s otcem mimo instituce, s tím, že je možná prognóza rozšiřovat tento kontakt na několik hodin a poté

až na celý den či víkend, s tím, že by bylo vhodné také obnovit kontakt s prarodiči. Z uvedených zjištění krajského soudu v opatrovnické věci tedy vyplývá zjištění, že se v zásadě opakovala situace chování nezletilého, která je předmětem tohoto trestního řízení, ovšem nyní ve vztahu k obžalovanému jako k otci. Lze tedy uzavřít, že skutková zjištění, která byla v této věci učiněna, svědčí o tom, že rodiče nezletilého Sxxxxx Kxxxxx, nar. Xxxxx, nedostatečně zvládli svoji osobní situaci spojenou se vzájemným rozchodem a následně z toho plynoucími otázkami výchovy nezletilého. Pokud jde o námitky obžalovaného v tomto směru, pak je zcela nepochybné, že lze mít výhrady k péči matky nezletilé, nicméně její chování není předmětem tohoto trestního řízení a lze pouze na ně odkázat, nicméně toto jednání následuje až mimo rámec popisu skutku v projednávané trestní věci a nelze z chování matky dovodit, že by jednání obžalovaného nemělo být posuzováno podle trestně právních norem. K samotným námitkám obžalovaného pak odvolací soud konstatuje, že nalézací soud provedl dokazování v potřebném rozsahu, byly vypracovány i znalecké posudky týkající se předmětné situace a stavu nezletilého, přičemž obžalovaný vyslovil se závěry znalců nesouhlas. Odvolací soud má za to, že v daném případě zprávy základní školy samy o sobě nemohou svědčit pro závěr, že nedošlo k naplnění znaků žalovaného trestného činu, neboť v daném případě je zcela nepochybné, že jednání obžalovaného vůči nezletilému směřovalo ve vztahu k matce nezletilého, nikoliv k jiným osobám či případně institucím a je zcela nepochybné, že negativní vliv se projevil právě ve vztahu k matce nezletilého v období, které je předmětem obžaloby. Nalézací soud se s námitkami obžalovaného neztotožnil, kdy pouze dospěl k závěru, že je nutno upřesnit časové údaje týkající se páchaní trestné činnosti ve vztahu k roku 2013, kdy z provedených důkazů nelze jednoznačně určit počátek negativního působení, a proto byl skutek v tomto směru upraven tak, že obžalovaný se tohoto jednání měl dopustit nejméně od blíže neurčené doby v roce 2013. Současně také byl upraven skutek v souladu s obsahem dokazování, a jeho popis v tom smyslu, že obžalovaný vytvářel stresující prostředí nezletilému, vyvolával u něho negativní postoj k matce a tím znemožňoval řádný kontakt nezletilého s matkou a styk s ní. Pokud jde o námitku, že se skutek částečně překrývá se skutkem, jenž byl předmětem trestního stíhání u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 1 T 155/2015, pak odvolací soud se s touto námitkou ztotožnit nemohl, neboť v obou věcech je odlišný objekt páchané trestné činnosti, byť z hlediska časového vymezení skutku lze přisvědčit pouze v tom, že se uvedených trestných činů dopouštěl částečně ve shodném časovém období. Ve věci sp. zn. 1 T 155/2015 se trestněprávního jednání dopouštěl od 28. 12. 2014 do 28. 9. 2015, zatímco v projednávané věci podle podané obžaloby od roku 2013 do 13. 10. 2015.

Odvolací soud proto dospěl k závěru, že je nutno v této věci postupovat podle § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu, napadený rozsudek byl zrušen, přičemž odvolací soud měl splněny všechny podmínky, aby ve věci mohl nově rozhodnout, s tím, že byla upřesněna doba páchaní trestné činnosti, jak bylo shora uvedeno, a současně upřesněn popis skutku odpovídající obsahu provedených důkazů, jak bylo rovněž shora uvedeno, tedy úprava spočívající ve vytváření stresujícího prostředí nezletilému, vyvolávání negativních pocitů k matce, v důsledku čehož docházelo ke znemožňování řádného kontaktu s matkou a styku s ní. Pokud jde o právní kvalifikaci jednání obžalovaného, pak byly splněny všechny podmínky pro kvalifikaci dle § 78 odst. 1, 2 písm. b), d) trestního zákoníku, opětovně byl uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání tří roků, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dva a půl roku za současného vyslovení dohledu nad obžalovaným. Dále odvolací soud zopakoval výrok nalézacího soudu podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku a rovněž uložil

obžalovanému přiměřenou povinnost podrobit se v průběhu dohledu vhodnému programu psychologického poradenství. Dále pak bylo třeba postupovat podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku, byl tedy zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 24. 2. 2016 č. j. 1 T 155/2015-121, jakož i všechna další rozhodnutí předpokládaná v tomto ustanovení zákona.

Na závěr je třeba uvést, že pokud došlo ke kvalitativní změně ve vztahu nezletilého k otci, tedy k obžalovanému, jak vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Brně sp. zn. 37 Co 200/2016, pak je povinností obou rodičů, tedy jak obžalovaného, tak i matky nezletilého tento trend udržet tak, aby dopady na nezletilého byly minimalizovány a aby, pokud možno, nedošlo v budoucnu k opakování závadného jednání.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. a), b)cc), § 140 odst. 1 trestního řádu).

Lze však proti němu podat dovolání (§ 265a odst. 1,2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).
- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání **rozhoduje Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí **10.000,- Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Krajský soud v Brně

dne 2. března 2017

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu

Vypracoval:

JUDr. Jaroslav Pálka v. r.

Za správnost vyhotovení:

Kateřina Koukalová